

KKTC MERKEZ BANKASI YÖNETİM KURULU KARARI

Karar Tarihi: 15 Mart 2018
Karar Sayısı: 990

41/2001 Sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 23'üncü maddesi uyarınca KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu aşağıdaki kararı almıştır.

1) YASAL KARŞILIĞA TABİ YÜKÜMLÜLÜKLER

39/2001 Sayılı Bankalar Yasası altında lisans alarak faaliyet gösteren bankaların, KKTC Bankalar Tekdüzen Hesap Planı ve kayıt düzeni esas alınarak hazırlanacak bilançolardaki toplam pasiflerinden aşağıda belirtilen kalemlere ilişkin hesap bakiyelerinin indirilmesi sonucunda bulunacak tutarlar, bankanın Türk Parası, Yabancı Para ve "Kıymetli Maden" yükümlülüklerini oluşturur.

İndirilecek kalemler:

- Özkaynaklar
- Özkaynak hesabında dikkate alınan sermaye benzeri krediler
- Pasifte yer alan karşılıklar
- KKTC Merkez Bankası'na Yükümlülükler
- Kredi ve Diğer Alacaklar Değerleme Fonu
- Fonlar ve fonlardan kullanılan kredi karşılıkları
- Yurt içi bankalara olan yükümlülükler(offshore bankalara ait olanlar hariç.)
- Faiz ve gider reeskontları
- Kazanılmamış gelirler
- Ertelenmiş Vergiler
- Özel Görev Hesapları

2) YASAL KARŞILIK ORANLARI

a) Türk Parası ve Yabancı Para Yükümlülüklerde

1. Üç aya kadar vadeli mevduatlarda (Üç ay dâhil)	%8
2. Üç aydan uzun altı aya kadar vadeli mevduatlarda (altı ay dâhil)	%7
3. Altı aydan uzun bir yıla kadar vadeli mevduatlarda (bir yıl dâhil)	%6
4. Bir yıldan uzun vadeli mevduatlarda	%5
5. Mevduat hariç diğer yükümlülüklerde	%8

b) “Kıymetli Maden” Yükümlülüklerde %0

3) YASAL KARŞILIK YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN HESAPLANMASI, TESİS ŞEKLİ VE SÜRESİ

Yasal karşılığa tabi yükümlülükler ay sonları itibariyle hesaplanır. Ayın son gününün resmi tatil gününe rastlaması halinde, yükümlülüklerin hesaplanmasında bir önceki iş günü esas alınır.

A) Türk Parası ve Yabancı Para Yükümlülükler

Bankalar;

- Türk Parası yükümlülükleri için Türk Lirası cinsinden,
- Sterlin, ABD doları ve Euro yükümlülükleri için kendi döviz cinslerinden, bunun dışında kalan döviz cinsleri için cetvel tarihindeki çapraz kurlardan bulunacak ABD doları üzerinden,
- “Kıymetli Maden Depo Hesap”larındaki yükümlülükler için “Standart Altın” veya döviz cinsinden,

2. maddede öngörülen oranlarda nakden yasal karşılık tesis ederler.

Ancak reel sektöre kredi akışının kesintisiz devamını temin etmek amacıyla;

- Bankaların, KKTC Merkez Bankasıyla belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde kullandıkları konut kredilerinin bakiyesinin yüzde 120’si,

27.12.2019 tarih ve 1072 sayılı Karar ile değiştirilmiş olup, 31.03.2020 tarihli yasal karşılık cetvellerinden başlamak üzere yürürlüğe girer.

3. A) fıkrasının 1. alt bendi 05.12.2023 tarih ve 1371 sayılı karar ile değiştirilmiş olup, 30.11.2023 tarihli yasal karşılık cetvellerinden itibaren uygulanmak üzere yürürlüğe girer.

3. A) fıkrasının II. alt bendi 05.12.2023 tarih ve 1371 sayılı karar ile değiştirilmiş olup, 30.11.2023 tarihli yasal karşılık cetvellerinden itibaren uygulanmak üzere yürürlüğe girer.

3. A) fıkrasının III. alt bendi 17.02.2021 tarih ve 1179 sayılı karar ile eklenmiş olup, 28.02.2021 tarihli yasal karşılık cetvellerinden itibaren uygulanmak üzere yürürlüğe girer.

3. A) fıkrasının IV. alt bendi 05.12.2023 tarih ve 1371 sayılı karar ile değiştirilmiş olup, 30.11.2023 tarihli yasal karşılık cetvellerinden itibaren uygulanmak üzere yürürlüğe girer.

3. A) fıkrasının V. alt bendi 05.12.2023 tarih ve 1371 sayılı karar ile değiştirilmiş olup, 30.11.2023 tarihli yasal karşılık cetvellerinden itibaren uygulanmak üzere yürürlüğe girer.

3. A) fıkrasının VI. alt bendi 14.12.2023 tarih ve 1375 sayılı karar ile değiştirilmiş olup, 31.12.2023 tarihli yasal karşılık cetvellerinden itibaren uygulanmak üzere yürürlüğe girer.

3. A) fıkrasının VII. alt bendi 14.12.2023 tarih ve 1375 sayılı karar ile değiştirilmiş olup, 31.12.2023 tarihli yasal karşılık cetvellerinden itibaren uygulanmak üzere yürürlüğe girer.

3. A) fıkrasının VIII. alt bendi 11.12.2024 tarih ve 1426 sayılı karar ile değiştirilmiş olup, 31.12.2024 tarihli yasal karşılık cetvellerinden itibaren uygulanmak üzere yürürlüğe girer.

- ii. Bankaların, Kredi Garanti Fonu (KGF) tarafından oluşturulan “Küçük Esnaf, Tarım ve Hayvancılık Kredi Portföyü” kapsamında kullandıkları kredilerin bakiyesinin yüzde 145’i (KGF tarafından 20.10.2020 tarihinden (bu tarih dahil) sonra verilen onay çerçevesinde, bankalarca nakit bloke karşılığı kullanılanlar hariç),
- iii. Bankaların, Kredi Garanti Fonu (KGF) tarafından oluşturulan “Turizm Taşımacılığı Kredi Portföyü” ve “II. Küçük Esnaf, Tarım ve Hayvancılık Kredi Portföyü” kapsamında kullandıkları kredilerin bakiyesi (nakit bloke karşılığı kullanılanlar hariç),
- iv. Bankaların, Kredi Garanti Fonu (KGF) tarafından oluşturulan “Küçük İşletmeler Kredi Portföyü” kapsamında kullandıkları kredilerin bakiyesinin yüzde 115’i (nakit bloke karşılığı kullanılanlar hariç),
- v. Bankaların, Kredi Garanti Fonu (KGF) tarafından oluşturulan “Küçük İşletmeler II. Kredi Portföyü”, “Kadın ve Genç Girişimci Kredi Portföyü” ile “Şebeke Harici Güneş Enerjisi Elektrik Üretim Sistemi Kredi Portföyü” kapsamında kullandıkları kredilerin bakiyesinin yüzde 115’i (nakit bloke karşılığı kullanılanlar hariç),
- vi. Bankaların, esas ve usulleri KKTC Merkez Bankasınca belirlenen "II. Konut Kredi Paketi" kapsamında kullandıkları kredi bakiyesi,
- vii. Bankaların, esas ve usulleri KKTC Merkez Bankasınca belirlenen “Tarımsal Mekanizasyon Kredi Paketi” kapsamında kullandıkları kredi bakiyesinin %80’i,
- viii. Bankaların, esas ve usulleri KKTC Merkez Bankasınca belirlenen “Damızlık Küçükbaş Hayvan Alımına İlişkin Kredi Paketi” kapsamında kullandıkları kredilerin bakiyesi,

tesis edecekleri Türk Lirası yasal karşılık tutarlarından indirilir.

B) Türk Lirası Yerine Tesis Edilecek Yabancı Para Tutarlar

Tesis edilecek Türk Lirası yasal karşılık tutarının yüzde 10'u, Sterlin, ABD doları ve Euro cinsinden tesis edilebilir. Tek döviz cinsinden tesis etmek istemeyen bankalar üç döviz cinsini de kullanabilir.

Yasal karşılık, müteakip ayın 15'inci günü tesis edilir. Müteakip ayın 15'inci gününün resmi tatil gününe denk gelmesi durumunda tatili izleyen ilk iş günü esas alınır.

KKTC Merkez Bankası'nın "Kıymetli Maden Depo Hesap'larındaki yükümlülükler göre tesis edilecek karşılıklardan sayılan **Standart Altın**'la ilgili düzenlemesi ise aşağıdaki gibidir.

Standart Altın, 2006/1 Sayılı T.C Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'nın "Kıymetli Maden Standartları ve Rafinerileri Hakkında Tebliği'nin" 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde kıymetli maden olarak tanımlanan bar ve külçe halindeki altınlardır.

4) BİLDİRİM

Bankalar, yasal karşılığa tabi yükümlülüklerini, esasları KKTC Merkez Bankası'nca belirlenecek cetvellerle, yükümlülüklerin hesaplandığı ayı takip eden ayın 15'inci günü mesai bitimine kadar Merkez Bankası'na bildirirler.

5) MEVDUAT HESAPLARINDAN OLAĞANÜSTÜ ÇEKİLİŞ

Merkez Bankası, mevduatı olağanüstü çekilmekte olan bir bankanın, olağanüstü mevduat eksilişine tekabül eden yasal karşılıklarını,

- a) Eksiliş tutarını,
- b) Eksilişe konu teşkil eden mevduatların vade dilimi ve türünü,
- c) Eksilişin başladığı tarihi,

bir yazı ile bildirmesi halinde, tesis etmesi gereken yasal karşılık tutarını, olağanüstü eksilişe tekabül eden mevduatı göz önüne alarak, yasal karşılıklarının önceden tesis edilmiş bulunması kaydıyla yeniden hesaplar ve azalmaya ilişkin yasal karşılığı derhal iade eder.

6) YASAL KARŞILIKLARA FAİZ ÖDENMESİ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası nezdinde bulunan Türk Parası ve döviz yasal karşılıklara Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nca tespit ve ilan edilen oranlarda faiz ödenir.

7) CEZA KURALLARI

- a)** Türk Parası yasal karşılığını, 3'üncü maddede belirtilen günde tesis etmeyen bankalara, eksik tesis edilen kısım için, KKTC Merkez Bankasınca ticari reeskont kredilerine uygulanan faiz oranlarının bir buçuk katı kadar gecikme faizi uygulanır.
- b)** Döviz yasal karşılıklarını, 3'üncü maddede belirtilen günde tesis etmeyen bankalara, eksik tesis edilen kısım için, KKTC Merkez Bankasınca ticari reeskont kredilerine uygulanan döviz faiz oranlarının bir buçuk katı kadar gecikme faizi uygulanır.

8) YÜRÜRLÜKTEN KALDIRMA

Bu Kararın, yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte olan,

- a)** 04.02.2014 Tarih ve 26 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış, 30.01.2014 Tarih ve 872 Sayılı Yönetim Kurulu Kararı,
- b)** 24.07.2012 Tarih ve 136 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış, 16.07.2012 Tarih ve 827 Sayılı Yönetim Kurulu Kararı,

yürürlükten kaldırılır.

9) YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu Karar, 30.04.2018 tarihli yasal karşılık cetvellerine uygulanmak üzere, 02.04.2018 tarihi itibarıyla yürürlüğe girer.